

Donald Trump gooit de Europese NAVO-landen in het diepe

Posted on 15 februari 2025 by Derk Jan Eppink

In München zijn dit weekeinde alle kopstukken van de westerse defensiewereld bij elkaar voor de jaarlijkse Munich Security Conference (MSC). De conferentie, in 1963 opgericht als de Münchner Wehrkundetagung door de vroegere Wehrmacht-officier Ewald-Heinrich von Kleist (1922-2013), is een traditie geworden. Von Kleist zat overigens in 1944 in het complot om Adolf Hitler te vermoorden.

Op het programma staan gebruikelijke onderwerpen: defensie, globale orde, duurzaamheid en technologie. Maar een ander thema overheerst: de Amerikaanse poging om een vredesregeling in Oekraïne te bereiken. De woorden van de nieuwe Amerikaanse minister van defensie, Pete Hegseth, woensdag in Brussel, zullen in München nadreunen.

Hegseth sprak in Brussel tot de ministers van defensie van de NAVO-lidstaten; het leek alsof elk woord vanuit het Witte Huis was gedicteerd. President Trump had een uur met zijn Russische ambtsgenoot Vladimir Poetin getelefoneerd en trok de krijtlijnen voor een vredesplan. De impact ging veel verder dan Oekraïne alleen.

Niet eerder gooide een Amerikaanse president de Europese NAVO-bondgenoten zo ceremonieel in het diepe water. Het was de *'disengagement'* waarvoor Europese defensie-experts al decennia vrezden. De Europese bondgenoten moeten aan de bak. Ze moeten hun defensie-uitgaven drastisch verhogen en Oekraïne is hun 'Europees probleem'.

Geen langdurige touwtrekkerij

Trump wil zo snel mogelijk van de oorlog in Oekraïne af, om het 'bloedvergieten' te stoppen. Daarom bepleit hij een snelle deal, met de 'realiteiten op het slagveld' als uitgangspunt. Dus geen langdurige touwtrekkerij op conferentieoorden; een proces dat een vredesregeling op de Griekse kalender zet. En dus liet hij via Hegseth weten: 'We moeten beginnen te erkennen dat de terugkeer naar de Oekraïense grenzen van vóór 2014 geen realistisch doel is. Deze illusie nastreven, verlengt de oorlog.'

De kritiek vanuit Europa luidde dat Trump de huidige bestandslijnen erkent, zonder enige onderhandeling. Volgens de Britse auteur Timothy Garton Ash was dit een 'nutteloze capitulatie' aan Poetin. In *The Guardian* schreef hij: 'Trumps *appeasement* van Putin maakt van Neville Chamberlain een principiële, moedige realist'. Garton Ash stelt dat Chamberlain probeerde 'een grote Europese oorlog te voorkomen, terwijl Trump optreedt in het midden van een oorlog'.

Gelukkig weten Britten alles beter voor zover het hun buitenland betreft. Trump wil snel een vredesregeling, want Oekraïne is uitgeput na vele verliezen. Dat is een realiteit van het slagveld. Daarnaast wil hij de kwestie Oekraïne zo snel mogelijk in de schoot van Europa gooien. Want, zo zegt Hegseth, de Verenigde Staten worden ook uitgedaagd door China. Daarom moeten de Europese NAVO-lidstaten op eigen continent zelf de verantwoordelijkheid nemen

De Duitse minister van defensie, Boris Pistorius, vindt dat de VS geen concessies hadden mogen doen vóór het begin van de onderhandelingen door delen van Oekraïne op te geven en het Oekraïense lidmaatschap van de NAVO uit te sluiten. Zijn Franse collega Sébastien Lecornu steunt hem daarbij. Naast de kritiek van Duitsland en Frankrijk hebben ook Italië, Polen en Spanje bezwaren. Ze zeggen in een verklaring 'klaar te zijn om steun aan Oekraïne te vergroten'.

Deze verklaringen komen als mosterd na de maaltijd. De Verenigde Staten hebben

de afgelopen jaren steun verleend aan Oekraïne voor een bedrag van 175 miljard dollar, aldus de Council on Foreign Relations. Europese NAVO-landen bleven ver achter. Frankrijk, Spanje en Italië waren sterk in *'parole parole'*, zwak in daden. Duitsland verkeerde in zelftherapie over het al dan niet leveren van lange afstandsruketten. Nederland leverde voor 3,76 miljard euro militaire hulp aan Oekraïne (stand 29 september 2024) en zit in de kopgroep van steunverleners.

De Verenigde Staten zijn op afstand nummer één en Trump heeft genoeg van de Europese woordenbrij zonder daden. Waar critici wél een punt hebben is dat Trump met zijn snelheid Rusland in een strategisch gunstige positie zet. De Sovjet-Unie hanteerde in onderhandelingen met het Westen, vooral Amerika, het adagium: 'wat van ons is, is van ons en wat van jullie is – dáár gaan we het over hebben'. Dat is het voordeel dat Trump nu aan Poetin geeft. Rusland kan de bezette gebieden behouden omdat Trump ervan uitgaat dat Poetin dat nooit meer prijsgeeft. Daaraan vasthouden 'verlengt de oorlog'. En dat wil Trump niet.

Europa op eigen benen

Waarom? De Europese NAVO-landen moeten zichzelf organiseren en meer betalen. Ook de secretaris-generaal van de NAVO, Mark Rutte, zat in de zaal en hoorde de striemende woorden van Hegseth. Elke *sec-gen* van de NAVO kent de taakverdeling: de Europeaan is de secretaris en de Amerikaanse president is de generaal. Met Trump is die werkverdeling letterlijk zo. Rutte had net, in opdracht van de VS, de nieuwe 5 procent-norm gepredikt, met wat wasverzachter erbij. Vervolgens kreeg hij van de Amerikaanse minister van defensie, tot voor kort mederepresentator van het ochtendprogramma *Fox & Friends* bij Fox News, te horen dat Europa op eigen benen moet staan.

De eerste stappen betreffen de 'veiligheidsgarantie' voor Oekraïne die moet worden gesteund door capabele 'Europese en non-Europese militairen', aldus Hegseth. Vervolgens: 'De vredeoproepen worden niet uitgezonden als een NAVO-missie, vallen niet onder artikel 5 van het verdrag (dat NAVO-steun garandeert bij een aanval), en in Oekraïne worden geen Amerikaanse militairen ingezet'. Dus Europa moet de 'veiligheidsgarantie' zelf invullen, op eigen houtje. Bovendien moet de militaire steun (zowel de dodelijke als niet-dodelijke) aan Oekraïne worden betaald door de Europese NAVO-landen. Als sluitstuk herinnert de Amerikaanse minister eraan dat de uitgaven voor defensie van 2 procent van het bbp naar 5 procent van het bbp moet stijgen.

Het is niet verbazingwekkend dat het stil bleef in de zaal en de woorden van Trump en Hegseth nagalmen in het Hotel Bayrischer Hof. Voor nadere uitleg is er een Amerikaanse delegatie, bestaande uit vicepresident James David Vance, de minister van buitenlandse zaken Marco Rubio en luitenant-generaal a.d. Keith Kellogg, speciaal gezant voor het conflict Rusland-Oekraïne.

Eerlijk is eerlijk: de Europese NAVO-landen hebben deze 'tough love' uit Washington DC over zichzelf afgeroepen. Tijdens de Irak-oorlog had de toenmalige president George W. Bush dermate genoeg van het Europese gekibbel dat hij de Europese bondgenoten omschreef als een 'zak met vlooien', want de meningen van Europese landen sprongen alle kanten op.

Gevaarlijker dan de Balkanoorlogen

Zodra er een ramp is in de wereld, vraagt Europa zich af: waar is Amerika? Als Amerika dan iets doet, luidt het: dat is niet goed, typisch Yankees. Maar als Europa dan zélf iets moet doen, loopt het mis en moet Amerika bijspringen, zoals tijdens de Balkanoorlogen in de jaren negentig van de vorige eeuw. Ook Nederland heeft daar slechte herinneringen aan, nadat de toenmalige regering de bescherming van de enclave Srebrenica verkeerd aanpakte, met te licht materieel. Er ontvouwde zich een drama dat commandant Thom Karremans ten onrechte in de schoenen kreeg geschoven. Het conflict werd beslecht met Amerikaanse bombardementen op Belgrado.

Het conflict in Oekraïne is zelfs gevaarlijker omdat een onvoorspelbare atoommogendheid erbij betrokken is. Europa zelf kan niets afdwingen. Uitgerekend Trump dwingt Europa om militair volwassen te worden. Vanuit de 'zak met vlooien' wordt dat nog een heel circus.

Het enige dat Europa kan doen, is het EU-lidmaatschap van Oekraïne versnellen. Op 23 juni 2022 werd Oekraïne kandidaat-lidstaat. Het land is geen 'anonieme regio' zoals het Kremlin het ziet, maar een zelfbewuste natiestaat, waarvan de geboorte is getekend in bloed. Dat is het uiteindelijke effect van Poetins invasie in Oekraïne waarmee hij Rusland wilde hertekenen binnen de grenzen van het Tsaristisch Rijk dan wel een stalinistisch imperium. Als 'bufferstaat' is Oekraïne blootgesteld aan de grillen van het Kremlin. Een Europese verankering is daarom het enige alternatief.

*Eind 2024 verscheen '[Rechtsomkeert](#)', het nieuwe boek van **Derk Jan Eppink**. Daarin schetst hij in heldere taal hoe zich in Europa, de Verenigde Staten en zeker*

ook in Nederland een politieke omwenteling voltrekt. Het boek verscheen bij **Uitgeverij Blauwburgwal**, kost € **22,95** en kan onder meer [HIER](#) worden besteld.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar** met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, [ook in 2025](#)? Hartelijk dank!